

İLKOKULLARDA YETİŞTİRME PROGRAMINA (İYEP) İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ¹

Bilgen TARHAN

Amasya Üniversitesi

tarhanbilgen387@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5938-0712

Prof. Dr. Adem BAYAR

Amasya Üniversitesi

adembayar80@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8693-9523

Özet

Bu araştırmanın amacı; ilkokullarda Yetiştirme Programı'nın (İYEP) uygulanmasında karşılaşılan problemleri belirlemek ve problemlere ilişkin çözüm önerileri sunmaktır. Nitel araştırma yaklaşımı kapsamında gerçekleştirilen bu araştırmanın çalışma grubu amaçlı örneklem yöntemi ölçüt örnekleme tekniğiyle belirlenen 12 öğretmenden oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmış olup betimsel analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Buna göre katılımcılar İYEP'i kazanımların kavranmasını sağlar, faydalı ve verimli bir program, destek çalışması, uygulanabilirlik açısından uygun, yabancı öğrenciler için verimli, birebir ilgilenilemeyen öğrenciler için avantaj, içeriği güzel, akademik olarak geride kalan öğrenciler için fırsat ve ikinci sınıfta başlaması daha uygun olarak ifade etmişlerdir. Katılımcılar İYEP'le ilgili sorunları; İYEP öğrenci seçimi sürecinde ve İYEP uygulamasında yaşanan sorunlar şeklinde sınıflamışlardır. Katılımcılar İYEP'te karşılaşılan sorunların çözümü için; gerektiğinde 2. ve 4. sınıfta da uygulanmalı, ödev, tekrar kitapları hazırlanmalı, taşınmalı öğrenciler için koşullar uygun hale getirilmeli, birleştirilmiş sınıf mantığından kurtulmalı, ders saatleri normal eğitim saatleri içerisinde olmalı, süre arttırılmalı, uygulama saatleri süreç değerlendirmeye yönelik olmalı, uygulama sınıf öğretmeni tarafından yapılmalı, matematik ve Türkçe dersi farklı sınıflarda yapılmalı, veli iletişimi arttırılmalı, hafta sonu yapılmalı, ders eğlenceli uygulamalarla zenginleştirilmeli, öğretmen ücretleri arttırılmalı ve psiko-sosyal destek sağlanmalı gibi birtakım önerilerde bulunmuşlardır. Araştırmacılar İYEP uygulamasının güçlü taraflarının olması bakımından yararlı bir uygulama olduğu, fakat geliştirilmesi gereken taraflarının olduğu, bu düzenlemeler yapıldıktan sonra faydasının daha da artacağı sonucuna ulaşmışlardır.

Anahtar sözcükler: ilkokullarda Yetiştirme Programı (İYEP), ilkokul, sınıf öğretmeni

EVALUATION OF CLASSROOM TEACHERS' OPINIONS ON TRAINING PROGRAM IN PRIMARY SCHOOLS (İYEP)

Abstract

The purpose of this research; To identify the problems encountered in the implementation of the Education Program in Primary Schools and to offer solutions for the problems. The study group of this research, which was carried out within the scope of the qualitative research approach, consists of 12 teachers determined by the criterion sampling technique. The data were collected with a semi-structured interview form and analyzed by descriptive analysis technique. According to this, participants make İYEP understand the achievements, it is a useful and efficient program, support work, suitable for applicability, efficient for foreign students, advantage for students who cannot be dealt with individually, good content, opportunity for students who fall behind academically, and it is more suitable to start in the second year as stated. Participants discussed their problems with İYEP; İYEP classified the problems experienced in the student selection process and in the application of İYEP. For the solution of the problems encountered in the İYEP, the participants; should be applied in the 2nd and 4th

¹ Bu makale Prof. Dr. Adem BAYAR'ın danışmanlığında Bilgen TARHAN'ın Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi Bilim Dalı yüksek lisans programı kapsamında hazırlanmış olduğu projeden üretilmiştir.

grades when necessary, homework, review books should be prepared, conditions should be made suitable for students with transport, the logic of combined classrooms should be avoided, the course hours should be within normal education hours, the time should be increased, the practice hours should be for process evaluation, the practice classroom teacher Mathematics and Turkish lessons should be given in different classes, parent communication should be increased, the lesson should be enriched with fun practices, teacher fees should be increased and psycho-social support should be provided. Researchers have concluded that the IEP application is a useful application in terms of its strengths, but it has parts that need to be developed, and its benefits will increase after these arrangements are made.

Keywords: Training Program in Primary Schools (IYEP), primary school, classroom teacher

GİRİŞ

Son yıllarda eğitimle ilgili yapılan tartışmaların biri de çeşitli nedenlerle akademik başarısı düşük olan öğrencilere nasıl bir destek verilmesi konusudur. Türkiye’de eğitim sistemi giderek akademik ve sınav odaklı özellik kazanmaktadır. İlkokul, öğrencinin resmi olarak eğitim aldığı, öğrenim hayatının temellerinin atıldığı ilk süreçtir. İlkokulu bitiren bir öğrencinin mevcut programın amaçlarına bağlı olarak Türkçe dersinde dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini, Matematik dersinde ise sayılar, dört işlem ve hedeflenen matematik kavramlarını günlük yaşamında kullanacak derecede öğrenmesi amaçlanır. İlkokulu bitiren bir öğrencide hedeflenen bu beceriler sonraki eğitim kademesinde de temel oluşturmaktadır. İlkokul döneminde bu hedeflere ulaşamayan öğrenciler sonraki öğrenim hayatında güçlüklerle karşılaşabilmektedir.

Akademik başarısı düşük olan öğrencilere eğitim desteğinin nasıl verileceğiyle ilgili çeşitli çalışmalar yapılmış, görüşler bildirilmiş, önerilerde bulunulmuştur. Bu bağlamda uygulamaya geçirilmiş programlardan birisi de ilkokullarda Yetiştirme Programı’dır (IYEP). İYEP ilkokulların 3.sınıfında okuyan, özel eğitim tanısı olmayan ve Türkçe ve matematik derslerinde programın içeriğinde belirtilen kazanımları istenilen yeterlilikte edinmeyen öğrencilerin eksikliklerinin giderilmesi için hazırlanmış bir programdır. Bu gayeyle geliştirilen İYEP’in ilkokul yıllarında vermiş olduğu destekle eksik kazanımları telafi etmek ve ileriki eğitim kademelerinde öğrencinin başarısı üzerine kalıcı bir etki bırakma gücüne sahip olma özelliği göstermektedir (TEDMEM, 2019). Öğrenmedeki noksanlıkların gelecek senelerde öğrencilerde yol açacağı düşünülen başarısızlık, devamsızlık, sınıf tekrarına kalma ve örgün eğitimin dışına çıkma gibi sonuçlar doğuracağı düşünüldüğünde ve bu sonuçların kişilerde ve yaşadığı toplumda olası zararları göz önünde bulundurulduğunda, İYEP ile yapılan müdahalenin gerekli ve önemli olduğu anlaşılmaktadır (TEDMEM, 2019).

Çağdaş bir hayat için vazgeçilmez ön şart eğitimidir. Günümüzde uygar toplumlarda, eğitim, en temel insan hakkı olarak kabul görülmektedir. Tüm insanların eğitimin imkânlarından eşit faydalanabilmesi için gayret gösterilmektedir. Türkiye’de de, yurttaşların eğitim hakkı anayasa ile güvenceye alınmıştır (Aydın, 2000).

Temel eğitimden bir toplumdaki tüm kültürel değerlerini geliştirmesi ve sonraki nesillere iletmesi beklenir. Başka bir beklenti kişilerin gelişimlerini sağlayarak ileriki zamanda farklı mesleklere hazırlamaktır. Temel eğitim bir taraftan kişiye okuma ve yazmayı öğretirken diğer taraftan bireyleri bir sonraki öğrenime hazırlamak için gereken bilgi ve yetenekleri verir. Bu yönüyle temel eğitimdeki noksanlıklar sonraki eğitim düzeylerinde problemlere ve kalitenin azalmasına sebep olabilmektedir (Deveci ve Aykaç, 2019). Ancak planlama ve düzenlemeler yapılmasına karşın bazı öğrencilere bu kazanım ve beceriler tam anlamıyla kazandırılmayabilir. Altun (2009) yaptığı araştırmaya dayanarak öğrencilerin başarısızlık nedenlerini ailelerin eğitime bakış açısına, öğrencilerdeki motivasyonun eksik olmasına ve öğrencilerin derslere ilgisizliğine, okul kaynaklı sorunlara, öğretmen kaynaklı sorunlara, program kaynaklı sorunlara ve sistem kaynaklı sorunlara bağlamıştır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin (1989) 4. maddesinde: “*Taraf Devletler, bu sözleşmede tanınan hakların uygulanması amacıyla gereken her türlü yasal, idari ve diğer önlemleri alacaklardır. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklara ilişkin olarak, Taraf Devletler eldeki kaynaklarını olabildiğince geniş tutarak, gerekirse iş birliği çerçevesinde bu tür önlemleri alacaklardır*” denilmektedir. Millî Eğitim Temel Kanunu’nun (MEB, 1973) söz konusu genel ve özel amaçların neler olduğu anlaşılır bir şekilde belirtilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığının aldığı önlemlerden biri de öğrencilere yönelik destekleyici ve yetiştirici ek programlar düzenlemektir. Bu kapsamda daha önceki eğitim-öğretim yılları içerisinde farklı sebeplerle Türkçe dersi ve matematik dersi öğretim programında bulunan kazanımları istenilen şekilde edinemeyen 3. sınıf öğrencilerinin programdaki kazanımlara ulaşmalarını sağlamak amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı İYEP’i hazırlamıştır. 2018-2019 eğitim-öğretim yılında

ilkokul 3. ve 4. sınıflarda sonraki yıllarda ise sadece 3. sınıflara uygulanmaya başlanmış ve henüz yeni bir uygulama olan İYEP'in araştırılması önem arz etmektedir. Bu bağlamda ilgili araştırma güncel bir konuya odaklanması açısından önemlidir.

LİTERATÜR TARAMASI

Bu başlık altında sırasıyla İYEP'in tanımı ve içeriği, İYEP'in eğitim ve öğretime katkısı, İYEP uygulama aşamaları ile İYEP'in uygulama aşamasında yaşanan sorunlar ve çözüm yolları konularına değinilmiştir.

İYEP'in Tanımı ve İçeriği

İYEP Yönergesine göre "İlkokulların 3. sınıfına devam etmekte olan, bir önceki eğitim-öğretim dönemi içerisinde türlü sebeplerle Türkçe dersi öğretim programındaki temel beceriler ve matematik dersi öğretim programındaki öğrenme alanlarında yer alan ve İYEP kapsamı içinde belirlenmiş olan kazanımları yeterli düzeyde edinmeyen öğrencilerin bu eksikliklerinin giderilmesini ve psiko-sosyal alanda da desteklenmesini amaç edinen bir tedbir programıdır." (MEB, 2018b). Aynı yönergenin beşinci maddesinin birinci fıkrasının (a, b, c, ç, d, e) bentlerinde İYEP'in amaçları;

- Öğrencilerin Türkçe ve matematik derslerinde İYEP kapsamında tespit edilen kazanımlara erişmelerini sağlayacak etkinlikler ve öğrenme yaşantıları planlamak
- Öğrencilerin psiko-sosyal yönden desteklenmesini sağlamak
- Sonraki eğitim basamaklarında muhtemelen ortaya çıkacak olan uyum problemlerini önlemek
- Akademik başarısızlık nedeni ile ortaya çıkan devamsızlıkların önüne geçmek
- Programın içinde yer alan öğrencilerin beklenen öğrenme seviyesine erişmesine yardımcı olmak
- Sorun çözebilen, iletişim kurmaya ve öğrenmeye açık, kendine güveni olan ve mesuliyet sahibi sağlıklı ve mutlu fertlerin yetişmesine imkân sağlamak (MEB, 2018b) olarak sıralanmıştır.

İYEP tüm öğrencilere eşit düzeyde ve kaliteli bir eğitim vermek gerekliliğinden dolayı ortaya çıkmıştır. Uluslararası sınavlar İYEP'in ortaya çıkmasına neden olan unsurlardan bir tanesidir. İYEP'le Türkçe dersi okuma ve yazma becerileri matematik dersi sayılar, dört işlem kazanımları bakımından yaşlıları ile aynı bilgi ve beceriye sahip, üretken ve olumlu düşünebilen, noksanlıklarının farkında olan ve bu noksanlıkları gidermek için istekli öğrenciler yetiştirmesi amaçlanmıştır (Toptaş ve Karaca, 2019). İYEP'teki kazanımlar; Türkçe ve matematik dersleri öğretim programlarından ilk dört sınıfın kazanımları dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu kapsamda İYEP'in hâlihazırda öğretim programlarının veya örgün öğretim sisteminin bir seçeneği olduğu düşünülmemelidir. Program, Türkçe, matematik ve psiko-sosyal yardım alanlarında düzenlenmiştir (MEB, 2018a).

İYEP'in Eğitim ve Öğretime Katkısı

Ülkelerin eğitim sistemlerine bakıldığında tüm ülkelerin ortak sorunlarından birisi eğitimden yeterince faydalanamayan ve yeterli eğitime ulaşamayan öğrenciler olup bu sorun ülkeleri bu konuda yapılacak çalışmaların neler olabileceği konusuna yönlendirmiştir. Eğitime katkı sunan kesimlerin gündeminde her zaman yer alan olan bu konu ile ilgili yapılan çalışmalar yeterli seviyede değilse de önemli ölçüde yol kat edildiği kurum ve kuruluşların raporlarından belli olmaktadır. Türkiye'de de, eğitimin niteliğinin artırılması için dezavantajlı öğrenciler için çalışmalar hızlandırılmış bu bağlamda ortaya konan çalışmalardan biride İYEP'tir (Keskin, 2021).

İYEP, ülkemizde ilk kez 2017-2018 eğitim-öğretim yılında pilot uygulama ile başlamıştır. 2018-2019 eğitim-öğretim yılında tüm yurttan uygulanmıştır. İYEP özellikle 3. sınıf düzeyindeki, Türkçe ve matematik derslerinde istenilen kazanımlara erişememiş öğrencilere yönelik oluşturulmuş destekleyici bir programdır. Türk Eğitim Derneğinin (TEDMEM) 2018 Eğitim Değerlendirme Raporu'nda (2019) İYEP'in mühim teşebbüs olduğu belirtilmiştir (Açıl vd., 2021). Okullar ve bölgeler arasında başarı farkları olan ülkemizde İYEP gibi destekleyici ve yetiştirici ek programlara ihtiyaç olduğu bir gerçekliktir. Başarı farklarının en alt düzeye indirilmesi, Türkçe ve matematik derslerinin kazanımlarının edinilmesi sağlanarak ulusal ve uluslararası alanda durumun düzeltilmesi, her öğrenciye ulaşılabilir eğitim hizmeti verilmesi amacıyla temel eğitimde 2018 yılından itibaren yeni bir program olan İYEP uygulanır duruma getirilmiştir (Gençoğlu, 2019). İYEP'teki öğrenciler sadece matematik ya da Türkçe ya da her iki dersten aynı anda ders alabilirler. Ayrıca İYEP ile psiko-sosyal destek sağlanmaktadır. Psiko-sosyal destek İYEP'in amacına ulaşmasında önemli bir etkiye sahiptir. Bu sayede öğrenmeyi engelleyen faktörler belirlenip çözüm bulmaya çalışılır (Gürler, 2020). Psiko-sosyal destek programı ile çocuğun kendini tanıması, yeteneklerinin ve neleri yapabileceğinin farkında olması ve kişisel gelişimi açısından çevrenin imkânlarını etkin bir şekilde kullanmasına ilişkin düzenli bir destek sağlanması amaçlanmıştır (Kırnık, vd., 2019). İYEP Türkçe dersinde

okuma-yazma gibi çok önemli olan temel becerilerde ve matematik dersi içinde sayılar ve dört işlem becerileri alanında noksanlığı bulunan öğrencilerin bu eksikliklerini giderme ve geliştirme ve destek olma özelliğine sahiptir. Ayrıca İYEP bir erken müdahale fonksiyonu gösteren bir uygulamadır (Kozikoğlu ve Tosun, 2020). Türkiye'deki matematik seviyesinin düşük olması, öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin sahip olduğu matematik endişe seviyeleri ve uluslararası sınavlarda ülkemizin sonuçlarına bakılmış ve İYEP matematik dersleri ve kaynakları buna göre hazırlanmıştır (Toptaş ve Karaca, 2019). Bu yönüyle İYEP'in matematik derslerine olan katkısı kaçınılmaz olacaktır. Türkiye'de ilkökul öğrencilerinin bireysel olarak öğrenme eksikliklerini erken sınıf düzeyinde belirleyecek araçların kullanılması ve bu süreçle ilgili değerlendirilme yapılması eğitimde kalitenin artırılması bakımından İYEP uygulamasının olumlu olan bir uygulama olduğu söylenebilir (Avlukyari, 2019).

İYEP Uygulama Aşamaları

İYEP süreci, İYEP Yönergenin 14. maddesinde belirlenmiştir. Buna göre İYEP'in aşamaları; Öğrenci Belirleme Aracı (ÖBA) ekim ayının 3. haftası uygulanmaya başlanır, sonuçlar sınıf öğretmenince e-Okul İYEP Modülüne girilir. İYEP'e alınacak öğrenciler e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi'nce belirlenir. Kasım ayında hafta içi veya hafta sonu uygun zaman diliminde İYEP'e başlanır. Programın süresi, hafta içi günlerde 2 ders saatini, hafta sonu günlerde 6 ders saatini ve haftada toplam 10 ders saati süresini geçmemek üzere belirlenmiştir. İYEP'in uygulanmasında, öğrencinin sınıf öğretmeni veya başka öğretmende görev alabilmektedir. İYEP grubu 1-6 öğrenciden oluşmakta ancak ikinci grup oluşmazsa ilk grup en fazla 10 öğrenciye tamamlanabilmektedir. İYEP için veliden veli izin muvafakatnamesi alınır. Sınıf öğretmenince, yapılan değerlendirme neticesinde, kazanımlara ulaşan öğrenciler bir üst modüle geçirilir. Diğer öğrencilere, program uygulaması sürdürülür. Bakanlıkça hazırlanmış Öğrenci Değerlendirme Aracı (ÖDA) ise en geç nisan ayının son haftasına kadar uygulanır, şeklindedir. İYEP'te üç çeşit değerlendirme yapılmaktadır. Bunlar; çocukların İYEP'e katılma gerekliliğinin tespiti için tanıma ve yerleştirme amaçlı değerlendirme; çocukların bir modülden bir diğerine geçip geçmeme durumlarını tespit etmek için yapılan izleme ve biçimlendirme amaçlı değerlendirme ve İYEP'in sonunda çocukların modülü tamamlayıp tamamlamadıklarını belirlemeye yönelik sonuç odaklı değerlendirme şeklinde sıralanabilir (Kırnık, vd., 2019).

İYEP için e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi üzerinde bir modül yer almaktadır. Bu modül okulun, ilçenin ve ilin raporlarının girilmesi için geliştirilmiş bir modüldür. Bu raporlarda; İYEP çerçevesinde açılmış grup sayısı, İYEP'e dâhil olan öğrencilerin sayısı, modüller arası geçişi gerçekleştirilen öğrenci sayısı, programı tamamlayan öğrenci sayısı, öğrencilerin devam- devamsızlık bilgileri, programda görev alan öğretmen görevlendirilmeleri ile ilgili iş ve işlemlere yer verilmektedir (MEB, 2018b). İYEP çerçevesinde "Türkçe Etkinlik Kitabı", "Türkçe Kılavuz Kitap", "Matematik Etkinlik Kitabı", "Matematik Kılavuz Kitabı", "e-Okul İYEP Modülü Kullanım Rehberi", "Uygulama Kılavuzu" ve "Psiko-sosyal Destek Rehberi" hazırlanmıştır. "Türkçe ve Matematik Etkinlik Kitapları" içerisinde modüllere göre kazanımlar çerçevesinde etkinliklere yer verilmiştir. "Türkçe ve Matematik Kılavuz Kitabı" öğrenciler için geliştirilmiş olan etkinlik kitabının öğretmenler tarafından nasıl kullanılacağına ilişkin yönergeleri içermektedir. "e-Okul İYEP Modülü Kullanım Rehberi", öğrencilerin programın yürütülmesine dair işlemlerinin nasıl yapılması gerektiği konusunda öğretmenlere bilgiler sunmaktadır. "İYEP Uygulama Kılavuzu", programın uygulama süreci konusunda bilgiler vermektedir. "Psiko-sosyal Destek Rehberi" ise öğrencilerin psiko-sosyal problemlerini tanıma ve yapılacak çalışmalara dair bilgiler sunmaktadır. (MEB, 2019b). İYEP için okullarda İYEP komisyonları oluşturulmuştur. Buna göre, "İYEP Okul Komisyonu, okul müdürünün veya müdür yardımcısının başkanlığında en az iki sınıf öğretmeni ve varsa rehber öğretmenden oluşur." İYEP Okul Komisyonu İYEP'e dâhil olan öğrenci sayılarını ve programda görevli olacak öğretmenleri tespit etmek, çalışma çizelgelerini hazırlamak, programın türüne ve modüllere göre öğrencilerin gruplarını belirlemekle sorumludur (MEB, 2018b). İYEP'te görevli öğretmenlerin görevleri ise vereceği ders modülüne ve öğrenci seviyelerine uygun plan hazırlamak ve uygulamak, öğrencilerin devamlarını takip etmek, yaptıkları değerlendirmenin sonucunda bir üst modüle geçip geçmeyeceğini kararlaştırmak, öğrencilere program sürecinde psiko-sosyal destek verip, gerekirse rehber öğretmenden yardım alıp öğrencinin velisi ile iş birliği yapmaktır (Aydın ve Yakar, 2020).

İYEP Uygulamasında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Yolları

Ülkemizde, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı itibarıyla başlayan İYEP'e bakıldığında, olumlu bir uygulama olduğu kabul edilmekle birlikte programın uygulamasında bazı noksanlıkların ve aksaklıkların olduğu ortadadır. Bu nedenle İYEP'te görev almış olan sınıf öğretmenlerinin görüşleri İYEP'e dâhil olduktan sonra öğrencideki ilerlemeyi belirleme ve İYEP'e dair ilk elden fikirlere ulaşma açısından önemlidir. İYEP'e dair yapılan literatür taramasında sınıf öğretmenlerinin İYEP ile ilgili görüşlerinin alındığı bazı çalışmalar bulunmaktadır. Örneğin; Dilekçi (2019) yaptığı çalışmaya göre İYEP'te en fazla görülen noksanlıklar, İYEP'in uygulama süresinin yeterli

olmaması, program için hazırlanan öğretim kitapların yetersiz olması, programın öğrencilerde yorgunluğa sebebiyet vermesi, programdan faydalanacak öğrencileri belirlerken sorunların yaşanması ve programın daha ufak yaş grubundaki öğrencilere uygulanmaması şeklindedir. Programın değişik eğitim ihtiyacı olan çocuklara değişik ortamlar sunmaması, programın içeriği ile ilgili noksanlıklarının olması, çocukların devamsızlık yapması, görevli öğretmenlerin aldıkları ücretin az olması, çocukların kişisel özelliklerine göre hazırlanmamış olması, sınıf öğretmenlerinin bildirdiği diğer sorunlardır. Bu bağlamda, programın süresinin ileriki zamanlarda düzenlenmesi, İYEP ders kitaplarının öğretmenlerin de fikirlerinin alınarak hazırlanması, programın kademeli olarak yaygınlaştırılması, ek ders ücretinin artırılması, rehberlik servisinin öğrenci ve velilere bilgilendirici sunumlar yapması gibi çalışmaların faydalı olacağı ve İYEP sürecinde karşılaşılan sorunlara yönelik öneriler olarak belirtilmiştir.

Açıl vd. (2021) yaptığı çalışmaya göre, İYEP'e ilişkin bulgular incelendiğinde öğretmenlerin en fazla öğrencilerin devamsızlığı konusunu dile getirdikleri saptanmıştır. Öğretmenlerin diğer bir tespitleri velilerin duyarsız olması, hafta sonu derslerin yapılması ve çocukların okula gelmek istememesi ve modüllerin sürelerinin az olmasıdır. Öğretmenler, İYEP'in daha faydalı olması için içeriğinin ve program materyallerinin zenginleştirilmesi, ders saatlerinin artırılması, okul-aile iş birliğinin iyileştirilmesi, devamsızlık sorunu için çözümler bulunması, öğrenci belirleme aracı (ÖBA)'nın tarafsız bir şekilde uygulanması, hafta sonu kurs olmaması, görevli öğretmenlerin ücret iyileştirmesinin yapılması, kursların 2. sınıf itibarıyla yapılması ve her öğrenci için farklı program hazırlanması şeklinde önerilerde bulunmuşlardır. Özdoğru'nun (2022) yaptığı çalışmaya göre, İYEP uygulamasında öğretmenlerin sıkça ifade ettikleri sorunlar; modül sürelerinin yeterli olmaması, öğrencinin programa katılması için veli izninin gerekli olması ve öğrencilerin fazla devamsızlık yapması şeklinde sıralanmıştır. Ayrıca programın süresinin eğitim-öğretim süresince olmadığı, görevli öğretmenlerin ücretlerinin düşük olması, programın 3. sınıftan başlamasının geç olması, programda öğrencilerin sosyalleşecekleri etkinliklere yer verilmemesi, değişik materyallerin olmaması, kitapların içerik bakımından yetersiz olması İYEP uygulamasında karşılaşılan diğer sorunlar şeklinde belirtilmiştir. Bu bağlamda çalışmaya katılan öğretmenler, modül sürelerinin uygulama öğretmenlerinin görüşleriyle belirlenmesi, yetersiz olan öğrencilerin katılımının zorunlu olması, programın eylül ayında ve 2. sınıf düzeyinde başlaması ve görevli öğretmenlerin ücretlerinin artırılması şeklinde önerilerde bulunmuşlardır.

Kırnık, Susam ve Özbek'in (2019) yaptıkları çalışmaya göre, öğretmenler, öğrencilerin devamsızlık yapması, İYEP'te yabancı uyruklu öğrencilerin uyum problemleri, İYEP öğrencilerinin ödüllendirilmemesi ve değişik alanlar kapsamında bu öğrencilere destek sunulmaması, İYEP'te görev alan öğretmenlerin ücretlerinin yetersiz olması, başka okullardan gelmesi, programda görev almak istememeleri, İYEP eğitimlerinin olmaması, İYEP kapsamında sınıf düzeyleri, programın sadece 3. sınıflarda uygulanması, programın devamlılığı konusunda problemler, ÖBA ve ÖDA araçlarının uygulanması sırasındaki sorunlar, katılımın veli izni ile olması, İYEP öğrenci sayılarının çok olması, ders araç-gereçlerinin noksanlığı, İYEP denetim mekanizmasının olmaması gibi konularda uygulamada sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan öğretmenler, sınıf öğretmenleri ile öğrenciler arasındaki modül farkı en aza indirilmeli, etkinlik kitapları fasikül şeklinde her modüle ayrı ayrı hazırlanmalı, somut materyaller geliştirilmeli, öğretmenler ÖBA ve ÖDA uygulanırken başka sınıflarda görev almalı ve İYEP 2. sınıftan itibaren uygulamaya başlanmalı gibi bazı öneriler getirmişlerdir.

Aydın ve Yakar'ın (2020) yaptığı çalışmada İYEP'te karşılaşılan sorunlar; gruplar oluşturulurken aynı modülde okuyan çocukların gruplandırılmasında birleştirilmiş sınıf mantığının kullanılması, öğrencilerin devamsızlık yapması ve yorgun olmaları, ders materyallerinin yetersizliği, derslik sorunu ve aile ilgisizliği şeklinde sıralanmıştır. İlgili çalışmada sınıfların modüller dikkate alınarak oluşturulması, modüldeki öğrenci sayısının azaltılması, program başlangıcının öne alınması, ilkokuldaki bütün sınıflara uygulanması, paydaşların iş birliği içinde olması, planlamanın daha iyi yapılması, evrak işinin azaltılması, programın ölçme-değerlendirme bölümünün kolaylaştırılması ve İYEP'li öğrenci için 'başarısız öğrenci' inansının ortadan kaldırılması gerektiği şeklinde birtakım önerilere ulaşılmıştır. Yıldız ve Kılıç'ın (2019) yaptığı çalışmada İYEP'e öğrenci seçimine dair, öğrencilerin belirlenmesinin ve kurs planlamanın çok doğru yapılmadığı ve geç kalındığı, lazım olan materyal ve alt yapının oluşturulmadan kursun başladığı, program paydaşlarının gerektiği kadar program hakkında bilgilendirilmediği bulunmuştur. İlgili çalışmada öğretmenlerin de sürece dâhil edilmesi ve programla ilgili düzenleme yapılması gerektiği önerilmiştir.

TEDMEM (2019) raporuna göre İYEP'in uygulanması aşamasında ikili eğitim yapan ilkokullar, taşıma kapsamındaki okullar ve birleştirilmiş sınıflı köy okullarında İYEP'in yapılacağı zaman, ders için uygun mekân, programı uygulayacak öğretmen gereksinimi ile taşıma kapsamındaki öğrencilerin hafta içi servis durumlarına kolaylık sağlama ya da hafta sonu servis sağlama ayrıca öğle yemeği gibi ihtiyaçların ortaya çıkabileceği belirtilmiştir. Ayrıca 2018-2019 eğitim- öğretim yılında İYEP'ten faydalanan 302.097 öğrenciden kaç tanesinin bu sorunlardan dolayı programdan faydalanamadığı bilinmemekle birlikte yukarıda belirtilen bu ihtiyaçlara yönelik ne gibi iyileştirmelerde ve desteklerde bulunduğu konusunda açıklama yapılmamıştır. Bu bağlamda, İYEP'in uygulanışında problemlerin yaşanmaması için okullara gerekli olan her türlü destek sunulmalıdır (TEDMEM, 2019).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; öğrencilerine İYEP uygulanmış ve İYEP'te görev almış öğretmenlerin bakış açılarından İYEP'in içeriği, eğitime katkısı ve programla ilgili karşılaşılan problemleri bulmak ve bu problemlere ilişkin olası çözüm önerileri sunmaktır. Bu bağlamda çalışma boyunca aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır. Katılımcılara göre;

- 1- İYEP uygulaması nedir?
- 2- İYEP'in eğitim ve öğretime katkısı nelerdir?
- 3- İYEP'te yaşanan sorunlar nelerdir?
- 4- İYEP uygulamasında karşılaşılan sorunların çözümü için neler yapılmalıdır?

YÖNTEM

Bu başlık altında araştırmanın yöntemi, araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları ile araştırmacının rolleri başlıklarına yer verilmiştir.

Araştırma Yöntemi

İlgili araştırma nitel araştırma anlayışı çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Büyüköztürk vd.'ne (2021) göre nitel araştırmanın özelliklerinden biri de olay, olgu veya davranışların meydana geldikleri ortamda araştırılmasıdır. Nitel araştırmalar insanların hayat stillerini, hikâyelerini, tavırlarını, örgüt yapısını ve sosyal değişimi anlamlandırmaya yönelik bilgiler ortaya çıkarma sürecinden bir tanesidir. (Strauss ve Corbin, 1990; Akt. Özdemir, 2010).

Araştırma Deseni

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgu bilim deseni kişilerin deneyimlerinden sonra geliştirdiği anlamları sorgulayan bir nitel araştırma desendir. Günlük olağan durumların önemli olduğunu kabul eder ve bu durumları geliştirici uygulamalar gerçekleştirir. Olgu bilim deseni eğitimde, sağlık alanında, psikolojide ve sosyal çalışma alanlarında sıklıkla kullanılan bir araştırma desendir. Genelde az sayıda kişiden oluşan katılımcıların kişisel deneyimlerini derinlemesine irdeleyip yazılı veya görsel materyaller destek olarak kullanılabilir (Ersoy, 2019). Cropley (2002) olgu bilim çalışmalarında varlığının bilincinde olunan ama detayı bilinmeyen olgulara odaklanıldığını, ayrıca çalışma grubunun bu olguları deneyimlemiş ve fikirlerini yansıtabilecek kişilerden seçildiğini belirtmiştir. Olgu bilim araştırmalarında net yargılar ortaya çıkmayabilir ama olguyu ayrıntılı idrak etmeyi sağlayacak sonuçlar ortaya çıkabilir (Akt: Büyüköztürk. vd. 2021).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu Amasya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ilkokullarda görev yapan amaçlı örneklem yöntemi çerçevesinde ölçüt örnekleme tekniği ile belirlenmiş 12 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Ölçüt örnekleme tekniği araştırmalarda gözlenecek olan durumlar bazı özelliklere sahip kişi, olay, nesne ya da durumdan oluşabilir. Bu durumda örneklem için belirlenmiş olan ölçütü karşılayan kişi, durum veya nesne örneklem olarak alınır (Büyüköztürk vd. 2021). Bu çalışmada çalışma grubunun ilkokullarda görev yapan; İYEP komisyonunda görev almış ya da İYEP'te öğrencisi bulunan sınıf öğretmenlerinden seçilmesi çalışmacılar tarafından ölçüt olarak belirlenmiştir. Katılımcıların kimlikleriyle ilgili bilgilere çalışma içerisinde yer verilmemiştir. Katılımcı görüşleri bulguları destekleyecek şekilde alıntı olarak verilmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenler K1, K2, K3..... ve K12 şeklinde kodlanmıştır. Katılımcılara ait demografik bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlere Ait Demografik Özellikler

Katılımcılar	Eğitim Düzeyi	Cinsiyet	Yaş	Medeni Durum	Çocuk Sayısı
Katılımcı 1	Lisans	Kadın	30	Evli	0
Katılımcı 2	Ön Lisans	Erkek	58	Evli	2
Katılımcı 3	Ön Lisans	Kadın	51	Evli	3
Katılımcı 4	Ön Lisans	Kadın	53	Evli	3
Katılımcı 5	Lisans	Erkek	53	Evli	2
Katılımcı 6	Lisans	Erkek	42	Evli	3
Katılımcı 7	Lisans	Erkek	50	Evli	2
Katılımcı 8	Lisans	Erkek	48	Evli	2
Katılımcı 9	Lisans	Erkek	52	Evli	2
Katılımcı 10	Yüksek Lisans	Erkek	47	Evli	2
Katılımcı 11	Lisans	Kadın	40	Evli	2
Katılımcı 12	Lisans	Erkek	40	Evli	3

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların eğitim seviyeleri bakımından %25'inin ön lisans, %67'sinin lisans, %8'inin yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Katılımcıların cinsiyet durumlarına bakıldığında, %67'sinin erkek, %33'ünün kadın olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaşları incelendiğinde %8'inin 31-35 yaş aralığında olduğu, %17'sinin 36-40 yaş aralığında olduğu, %8'inin 41-45 yaş aralığında olduğu, %25'inin 46-50 yaş aralığında olduğu ve %42'sinin ise 51 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir. Katılımcıların medeni durum bakımından tamamının evli olduğu; çocuk sayısı bakımından %34'ünün 3 çocuk, %58'inin 2 çocuk ve %8'inin çocuk sahibi olmadığı görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmacılar yarı yapılandırılmış görüşme tekniğine öğretmenlerin araştırmanın konusu ile ilgili tecrübelerine ilk elden ulaşmak amacıyla başvurmuşlardır. Büyüköztürk vd.'ne (2021) göre, yarı yapılandırılmış görüşmeler, hem sabit seçenekli cevaplama aynı zamanda da ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir. Araştırmacılar, ilgili literatürü taramışlar; sonrasında uzman görüşü almışlar, bunun devamında ise iki öğretmen ile soruların anlaşılabilirlik düzeyini anlamak için ön görüşme yapmışlardır. Bu bağlamda araştırmacılar ön görüşme neticesinde aldıkları geri dönüşlere göre görüşme formunun son halini hazırlamışlardır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Görüşme formu Word şeklinde hazırlanmış ve cevaplar katılımcılardan yazılı olarak istenmiştir. Bu bağlamda katılımcılar iki kez ziyaret edilmiştir. İlk ziyaret, katılımcıları çalışmaya katılmaları için davet etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda katılımcıların görüşme formundaki soruları samimiyetle yanıtlamaları için araştırmacılar çalışmanın içeriğiyle ilgili bilgiler sunmuşlardır. İkinci ziyaret, katılımcılar tarafından doldurulan formları almak amacı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların verdikleri yanıtlar üzerine konuşulmuş, yazdıklarının yanı sıra konuşma esnasında bazı notlar alınmıştır. Bu bağlamda araştırmacılar katılımcıların gerek yazılı olarak gerekse sözel olarak sorulara vermiş oldukları yanıtları derleyerek katılımcılardan cevapları teyit etmelerini istemişlerdir. Elde edilen veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e (2003) göre betimsel analiz türünde gerçekleştirilmek istenen hedef elde edilmiş olan bulguların okuyan kişilere özet haline getirilerek yorumlanmış bir şekilde sunulmasıdır. Ayrıca katılımcıların vermiş olduğu cevapların bazılarında bulgular kısmında örnek cümle olarak bulguları desteklemesi amacıyla yer verilmiştir.

Araştırmacıların Rolü

Birinci araştırmacı, sınıf öğretmenliği programından mezun olduktan sonra çeşitli okullarda sınıf öğretmenliği yapmıştır. Ayrıca 2016 ile 2020 yılları arasında müdür yardımcısı olarak görev yapan araştırmacı İYEP hakkında bazı deneyimlere sahiptir. Bundan dolayı İYEP'in geliştirilerek daha da faydalı olmasını isteyen araştırmacı bu araştırmayı yapmaya karar vermiştir. İkinci araştırmacı sınıf öğretmenliği programından mezun olduktan sonra 3,5 yıl sınıf öğretmeni olarak çalışmış, 2013 yılından itibaren üniversitede akademisyen olarak görevine devam etmektedir. Akademisyenliği süresince zaman zaman İYEP hakkında duyular alan araştırmacı İYEP'te ortaya çıkan sorunlar ve bu sorunların üstesinden gelmek için bu araştırmayı yapmaya karar vermiştir.

BULGULAR

Araştırmancın bu bölümünde İYEP'le ilgili katılımcı görüşlerinin değerlendirilmesine ilişkin bulgular yer almaktadır. Araştırmancın görüşme sorularına uygun olarak bulgular 4 alt başlıkta yer almaktadır.

İYEP Uygulamasına İlişkin Görüşler

Araştırmancın birinci görüşme sorusu "İYEP uygulaması nedir?" şeklindedir. Veriler analiz edildiğinde katılımcıların İYEP uygulamasına ilişkin görüşlerini; kazanımların kavranmasını sağlar, faydalı ve verimli bir program, destek çalışması, uygulanabilirlik açısından uygun, yabancı öğrenciler için verimli, birebir ilgilenilemeyen öğrenciler için avantaj, içeriği güzel, akademik olarak geride kalan öğrenciler için fırsat ve ikinci sınıfta başlaması daha uygun şeklinde ifade ettikleri bulunmuştur. Katılımcı görüşlerine ilişkin tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların İYEP uygulamasına ilişkin görüşleri

Sıra	Kod	f	%	Örnek cümle
1	Kazanımların kavranmasını sağlar	5	32	"İYEP uygulaması 3. Sınıfa gelmiş önceki senelerde çeşitli sebeplerle kavraması gereken bazı kazanımları kavrayamamış öğrencilerin bu kazanımlara ulaşmasını sağlayan bir yöntemdir." (K3)
2	Faydalı ve verimli bir program	3	19	"İYEP uygulaması sınıf seviyesinin gerisinde kalan ve kazanılması amaçlanan kazanımları kazanmamış öğrencilerin eksiklerinin tamamlanması için verimli bir programdır." (K9)
3	Destek çalışması	2	13	"İYEP uygulaması sınıf düzeyinde olmayan öğrencilere veli izinleri doğrultusunda verilen destek çalışmasıdır." (K6)
4	Uygulanabilirlik açısından uygun	1	6	"Uygulanabilirlik açısından uygun buluyorum. Ayrıca temel seviyesi zayıf öğrencilerin tespiti ve onlara uygun çalışma yapılabilmesi önemli." (K1)
5	Yabancı öğrenciler için verimli	1	6	"İYEP uygulaması özellikle geri kalmış ve yabancı uyruklu öğrenciler açısından verimli bir uygulamadır." (K2)
6	Birebir ilgilenilemeyen öğrenciler için avantaj	1	6	"Kalabalık sınıflarda birebir ilgilenilmeyen öğrenciler için avantaj olduğunu düşünüyorum." (K5)
7	İçeriği güzel	1	6	"İYEP uygulamasının içeriği güzel hazırlanmış." (K7)
8	Akademik olarak geride kalan öğrenciler için fırsat	1	6	"Kaynaştırma ve özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler hariç olmak üzere bir şekilde ve çeşitli sebeplerle akranlarından akademik olarak geride olan öğrenciler için büyük bir fırsat olarak değerlendiriyorum." (K10)
9	İkinci sınıfta başlaması daha uygun	1	6	"İYEP uygulamasının genel olarak faydalı olduğunu düşünüyorum. Fakat 3. Sınıfta değil de 2. Sınıf başında daha faydalı olacağını düşünüyorum." (K12)
	Toplam	16	100	

Tablo 2'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin İYEP uygulamasına ilişkin görüşleri, %32 oranında kazanımların kavranmasını sağlar, %19 oranında faydalı ve verimli bir program, %13 oranında destek çalışması, %6 oranında uygulanabilirlik açısından uygun, %6 oranında yabancı öğrenciler için verimli, %6 oranında birebir ilgilenilemeyen öğrenciler için avantaj, %6 oranında içeriği güzel, %6 oranında akademik olarak geride kalan öğrenciler için fırsat ve %6 oranında ikinci sınıfta başlaması daha uygun şeklinde sıralanmıştır.

İYEP'in Eğitim ve Öğretime Katkısı

Araştırmancın ikinci görüşme sorusu "İYEP'in eğitim ve öğretime katkısı nelerdir?" şeklindedir. Veriler analiz edildiğinde katılımcılar İYEP'in öğrencilere; eksikliklerin tespit edilip giderilmesi, öğrencilerle birebir ilgilenme, özgüven ve sosyalleşmeyi geliştirme, akademik başarıyı arttırmakta, bireysel öğrenme, konuların kolaydan başlaması, sınıf seviyesine ulaşılması, psiko-sosyal açıdan öğrenciyi destekleme ve uyum sorunlarını önleme gibi yararları olduğunu belirttikleri bulunmuştur. Katılımcı görüşlerine ait tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların İYEP'in Eğitim Öğretime Katkısı İle İlgili Görüşleri

Sıra	Kod	f	%	Örnek cümle
1	Eksikliklerin tespit edilip giderilmesi	6	35	"Kesinlikle katılıyorum. Çünkü seviye olarak çok temel konu ve sorulardan sınav yapılıyor. Bunlarda eksik olan öğrencilerin zaten ilerlemede çok büyük zorluklar yaşayacaklarını düşünüyorum. Öğrenciler açısından en azından bunun ilkököl 3. sınıfta tespit edilip giderilmesi büyük yarar sağlayacaktır." (K1)
2	Öğrencilerle birebir ilgilenme	3	17	"İYEP özellikle geri kalmış öğrencilerle birebir ilgilenme durumu olduğu için öğrencilere katkısı vardır." (K2)
3	Özgüven ve sosyalleşmeyi geliştirme	2	12	"İYEP eğitim öğretime olumlu katkı sağlamaktadır. İYEP öğrencileri özel eğitim aldıkları için eksikliklerinin giderildiğini fark ediyoruz. Öğrenciler okuma- yazma temel matematiksel işlemler konularındaki açıklarını bu programla büyük ölçüde kapatmaktalar. Eksiklerini kapatma konusunda ilerlendiğinde öğrencilerde özgüven duygusu gelişmektedir." (K4)
4	Akademik başarıyı arttırmakta	1	6	"İYEP eğitim- öğretime olumlu katkılarda bulunmakta çocukların akademik başarısını arttırmaktadır. Elinde olmayan sebeplerle kaçırdığı kazanımları tekrar kazanma fırsatı sağlayan bir uygulamadır." (K3)
5	Bireysel öğrenme	1	6	"Bireysel öğrenme sayesinde öğrenciye ayrılan zaman yeterli olacak ve kavratılmamış konuların kavranmasına katkı sunacaktır." (K9)
6	Konuların kolaydan başlaması	1	6	"İYEP 'in eğitim- öğretime katkısı olduğunu düşünüyorum. Konular biraz daha kolaydan başladığı için başarıları fazla oluyor." (K8)
7	Sınıf seviyesine ulaşılması	1	6	"Çok katkısı olduğunu düşünüyorum. Sınıf seviyesinin altında kalan öğrencilerin sınıf seviyesine ulaşmasına katkısı oluyor." (K7)
8	Psiko- sosyal açıdan öğrenciyi destekleme	1	6	"İYEP'in eğitim-öğretime katkısı olduğunu düşünüyorum. Öğrenci açısından yararları en başta psiko-sosyal açıdan öğrenciyi desteklemektedir." (K11)
9	Uyum sorunlarını önleme	1	6	"Sonraki eğitim kademelerinde ortaya çıkması muhtemel, uyum sorunlarını da önleyecektir." (K11)
	Toplam	17	100	

Tablo 3'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin İYEP'in eğitim öğretime katkısına yönelik görüşleri, %35 oranında eksikliklerin tespit edilip giderilmesini, %17 oranında öğrencilerle birebir ilgilenme, %12 oranında özgüven ve sosyalleşmeyi geliştirme, %6 oranında akademik başarıyı arttırmakta, %6 oranında bireysel öğrenme, %6 oranında konuların kolaydan başlaması, %6 oranında sınıf seviyesine ulaşılması, %6 oranında psiko-sosyal açıdan öğrenciyi desteklemesi ve %6 oranında uyum sorunlarını önleme şeklinde sıralanmıştır.

İYEP'te Yaşanan Sorunlar

Elde edilen veriler analiz edildiğinde İYEP'te yaşanan sorunlar İYEP öğrenci seçme sürecinde yaşanan sorunlar ve İYEP uygulamasında yaşanan sorunlar şeklinde iki alt başlıkta ele alınmıştır.

1- İYEP Öğrenci Seçme Sürecinde Yaşanan Sorunlar

Araştırmacının üçüncü görüşme sorusu "İYEP'e öğrenci seçme sürecinde yaşadığınız sorunlar nelerdir?" şeklindedir. Veriler analiz edildiğinde katılımcılar İYEP'e öğrenci seçme sürecinde velilerin göndermek istememeleri, süre yetersizliği, değerlendirme ölçütleri basit ve yetersiz, sonuçların tek tek internete girilmesi, yabancı uyruklu öğrencilerin değerlendirilmesi sıkıntısı, bireysel farklılıklar ve öğrencilerin sınavdan çekinmesi gibi sorunlar yaşadıkları bulunmuştur. Katılımcı görüşlerine ait tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4a. Katılımcıların İYEP'e Öğrenci Seçme Sürecinde Yaşadıkları Sorunlar

Sıra	Kod	f	%	Örnek cümle
1	Velilerin göndermek istememeleri	4	29	"Bazı velilerin çocuklarını İYEP'e göndermek istememeleri." (K7)
2	Süre yetersizliği	3	22	"Özellikle geç öğrenen öğrencilerde yazma alanında sürecin çok zaman alması." (K9)
3	Değerlendirme ölçütleri basit ve yetersiz	2	14	"İYEP için öğrenci belirlenirken değerlendirme ölçütleri yetersiz. Heceleyerek yavaş okuyan öğrenci ile akıcı okuyan öğrenci aynı seviyede gibi değerlendiriliyor." (K4)
4	Sonuçların tek tek internete girilmesi	2	14	"Uygulama sırasında tek tek değerlendirme ve sonuçların internete girilme aşamasında karşılaşılan zorluklar." (K3)
5	Yabancı uyruklu öğrencilerin değerlendirilmesi sıkıntısı	1	7	"Okuma yazma bilmeyen özellikle yabancı uyruklu öğrencilerin değerlendirilmesinde sorunlar ortaya çıkmaktadır." (K2)
6	Bireysel farklılıklar	1	7	"Öğrenci seçme sürecinde bireysel farklılıklar göz ardı edilmektedir. Öğrencilerin gelişim süreci kendi durumu ile ilgilidir. Genel bir değerlendirme ayrıştırıcı olmaktadır." (K6)
7	Öğrencilerin sınavdan çekinmesi	1	7	"Sınav olduğu için çocuklar biraz çekiniyor." (K8)
	Toplam	14	100	

Tablo 4a'da görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin, "İYEP'e öğrenci seçme sürecinde yaşanan sorunlar sorusuna yönelik görüşleri, %29 oranında velilerin göndermek istememeleri, %22 oranında süre yetersizliği, %14 oranında değerlendirme ölçütleri basit ve yetersiz, %14 oranında sonuçların tek tek internete girilmesi, %7 oranında yabancı uyruklu öğrencilerin değerlendirilmesi sıkıntısı, %7 oranında bireysel farklılıklar ve %7 oranında öğrencilerin sınavdan çekinmesi şeklinde sıralanmıştır.

2- İYEP Uygulamasında Karşılaşılan Sorunlar

Araştırmacının üçüncü görüşme sorusu "İYEP uygulamasında gördüğünüz sorunlar nelerdir?" şeklindedir. Veriler analiz edildiğinde katılımcılar devamsızlık, taşımalı öğrenci sorunu, öğretmenin gereken hassasiyeti göstermemesi, dersten sonra kurs olması, veli ilgisizliği, veli izni, farklı modüldeki öğrencilerin aynı sınıfta öğrenim görmesi, süre yetersizliği, hafta içi olması ve yabancı öğrencilerle diğer öğrencilerin aynı sınıfta olması, uygulama saatlerinin kesin olarak belirlenmesi şeklinde ifade ettikleri bulunmuştur. Katılımcı görüşlerine ait tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4b. İYEP Uygulamasında Karşılaşılan Sorunlar

Sıra	Kod	f	%	Örnek cümle
1	Devamsızlık	4	18	"Uygulamada görülen aksaklıklardan en önemlisi öğrenci devamsızlığı ve velilerin ilgisizliği." (K4)
2	Taşımalı öğrenci sorunu	3	13	"Uygulamanın tamamen ders saatleri dışında olması özellikle taşıma merkezli okullarda katılımı imkânsız hale getirmektedir." (K12)
3	Öğretmenin gereken hassasiyeti göstermemesi	3	13	"Saha görevi yapan öğretmenimizin gerekli hassasiyeti göstermemesi." (K9)
4	Dersten sonra kurs olması	3	13	"Derslerin ders saatleri içinde verilmesi daha uygun olabilir. Ders saatleri dışında yapılan çalışmalarda öğrencileri motive etmek daha zor, yorgun oluyorlar." (K5)

5	Veli ilgisizliği	2	9	“Velilerin gereken özeni göstermemeleri.” (K2)
6	Veli izni vermemesi	2	9	“İYEP’e ihtiyacı olan öğrencinin velisinin onay vermemesi.” (K9)
7	Farklı modüldeki öğrencilerin aynı modülde öğrenim görmesi	1	5	“Öğrenci seviyelerindeki farklılıkların aynı sınıf içinde tamamlanmaya çalışılması İYEP’ ten alınacak sonucu olumsuz olarak etkilemektedir.” (K3)
8	Süre yetersizliği	1	5	“Sürenin daha fazla tutulması gerektiğine inanıyorum.” (K5)
9	Hafta içi olması	1	5	“Okuldan sonra olması. Genellikle çocuklar biraz yorgun oluyor. İlgileri az olabiliyor. Hafta sonu olması daha faydalı olur.” (K7)
10	Yabancı öğrencilerle diğer öğrencilerin aynı sınıfta olması	1	5	“Yabancı uyruklu öğrenciler ile diğer öğrencilerin aynı sınıfta olması temel sorundur. Bence bu bir aksaklıktır.” (K11)
11	Uygulama saatlerinin kesin olarak belirlenmesi	1	5	“Aksaklık olarak uygulama saatlerinin kesin olarak belirlenmesi olarak görüyorum. Örneğin modül 1’den kalan bir öğrencinin alacağı ders saati çok belirgin (96 saat). Fakat her öğrencinin öğrenme hızı ve tarzı farklı olduğu için bu saatlerin daha esnek olması taraftarıyım. Sürek sonunda tekrar sınav yapılarak kontrolü sağlandıktan sonra belirgin saatlerin anlamı yok.” (K1)
Toplam		22	100	

Tablo 4b’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler “İYEP’ uygulamasında gördükleri sorunlara yönelik görüşleri, % 18 oranında devamsızlık, % 13 oranında taşımali öğrenci sorunu, % 13 oranında öğretmenin gereken hassasiyeti göstermemesi, % 13 oranında dersten sonra kurs olması, % 9 oranında veli ilgisizliği, % 9 oranında veli izin vermemesi, % 5 oranında farklı modüldeki öğrencilerin aynı sınıfta öğretim görmesi, % 5 oranında uygulama saatlerinin kesin olarak belirlenmesi, % 5 oranında süre yetersizliği, %5 oranında hafta içi olması ve % 5 oranında yabancı öğrencilerle diğer öğrencilerin aynı sınıfta olması, şeklinde sıralanmıştır.

İYEP Uygulamasında Karşılaşılan Sorunların Çözümü İçin Yapılması Gerekenler

Araştırmanın dördüncü görüşme sorusu “İYEP uygulamasında karşılaşılan sorunların çözümü için neler yapılmalı?” şeklindedir. Veriler analiz edildiğinde katılımcılar; gerektiğinde 2. ve 4. sınıfta da uygulanmalı, ödev, tekrar kitapları ve hazırlanmalı, taşımali öğrenciler için koşullar uygun hale getirilmeli, birleştirilmiş sınıf mantığından kurtulmalı, ders saatleri normal eğitim saatleri içerisinde olmalı, süre arttırılmalı, uygulama saatleri süreç değerlendirmeye yönelik olmalı, uygulama sınıf öğretmeni tarafından yapılmalı, matematik ve Türkçe dersi farklı sınıflarda yapılmalı, veli iletişimi arttırılmalı, hafta sonu yapılmalı, ders eğlenceli uygulamalarla zenginleştirilmeli, öğretmen ücretleri arttırılmalı ve psiko- sosyal destek sağlanmalı şeklinde ifade ettikleri bulunmuştur. Katılımcı görüşlerine ait tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 5. İYEP Uygulamasında Karşılaşılan Sorunların Çözümü İçin Neler Yapılmalı

Sıra	Kod	f	%	Örnek cümle
1	Gerektiğinde 2. ve 4. sınıfta da uygulanmalı	4	18	“İYEP’in ilkokulda 2-3 ve 4. Sınıflar düzeyinde uygulanması daha verimli olabilir.” (K12)
2	Ödev, tekrar kitapları ve hazırlanmalı	3	14	“Kaynak kitap olarak aynı zamanda ödev ve tekrar kitapları hazırlanmalıdır. Kaynak konusunda bence yetersiz.” (K1)
3	Taşımali öğrenciler için şartlar uygun hale getirilmeli	2	9	“Taşımali olan öğrenciler için taşıma koşulları uygun hale getirilmelidir.” (K2)

4	Birleştirilmiş sınıf mantığından kurtulmalı	2	9	“İYEP uygulamasının daha etkili olması için bence; sınıflar modüllere göre ayrılmalı, birleştirilmiş sınıf mantığından kurtulmalıdır. Sınıfta bulunan öğrencilerin eksiklik düzeyleri aynı olduğunda aktif ders işleme daha etkili olacaktır.” (K3)
5	Ders saatleri normal eğitim saatleri içerisinde olmalı	2	9	“İYEP ders saatlerinin normal eğitim-öğretim saatleri içerisinde olmasının daha verimli olacağını düşünüyorum.” (K5)
6	Süre arttırılmalı	2	9	“Uygulamanın daha kapsamlı ve uzun süreli olması öğrenci gelişimi açısından daha verimli olacaktır.” (K6)
7	Uygulama saatleri süreç değerlendirmeye yönelik olmalı	2	9	“İYEP ders saatlerinin normal eğitim-öğretim saatlerinin içerisinde olmasının daha verimli olacağını düşünüyorum.” (K5)
8	Uygulama sınıf öğretmeni tarafından yapılmalı	1	4	“Öncelikle kendi sınıf öğretmeni tarafından uygulama yapılmalı. Sınıf öğretmeni yapamayacaksa en uygun öğretmene yaptırılmalıdır.” (K1)
9	Matematik ve Türkçe dersi farklı sınıflarda yapılmalı	1	4	“Öğrenci seçiminden sonra okuma-yazma bilmeyen (Türkçe Modül 1) öğrenciler bir sınıfa alınmalı. Matematik (Modül 1) yine farklı bir sınıfa alınmalı. Matematik ve Türkçe (Modül 2-3) farklı bir sınıfta uygulamaya alınmalıdır.” (K2)
10	Veli iletişimi arttırılmalı	1	4	“Veli iletişimi çok daha fazla olmalıdır.” (K6)
11	Hafta sonu yapılmalı	1	4	“Okul şartları uygun olursa hafta sonu yapılması, çocuklar 6 dersten sonra iki saat daha İYEP’e kalmaları sıkıcı oluyor.” (K8)
12	Ders eğlenceli uygulamalarla zenginleştirilmeli	1	4	“Ders daha eğlenceli uygulamalarla zenginleştirilmelidir.” (K9)
13	Öğretmen ücretleri arttırılmalı	1	4	“İYEP’te görev alan öğretmenlere ödenen ücretin DYK kurslarında görev yapan öğretmenlerle eşitlenmesi motivasyon açısından olumlu etki yapacaktır.” (K10)
14	Psiko-sosyal destek sağlanmalı	1	4	“Öğrenci merkezli bir anlayışla psiko-sosyal destek sağlayarak eksiklikler giderilmeli.” (K11)
	Toplam	23	100	

Tablo 5’te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin, İYEP uygulamasında karşılaşılan sorunların çözümü için neler yapılması gerektiği ile ilgili, % 18 oranında; gerektiğinde 2. ve 4. sınıfta da uygulanmalı, % 14 oranında ödev, tekrar kitapları ve hazırlanmalı, % 9 oranında taşınmalı öğrenciler için koşullar uygun hale getirilmelidir, % 9 oranında birleştirilmiş sınıf mantığından kurtulmalı, % 9 oranında ders saatleri normal eğitim saatleri içerisinde olmalı, % 9 oranında süre arttırılmalı, % 4 oranında uygulama saatleri süreç değerlendirmeye yönelik olmalı, % 4 oranında uygulama sınıf öğretmeni tarafından yapılmalı, % 4 oranında matematik ve Türkçe dersi farklı sınıflarda yapılmalı, % 4 oranında veli iletişimi arttırılmalı, % 4 oranında hafta sonu yapılmalı, % 4 oranında ders eğlenceli uygulamalarla zenginleştirilmeli, % 4 oranında öğretmen ücretleri arttırılmalı ve % 4 oranında psiko- sosyal destek sağlanmalı şeklinde sıralanmıştır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın amacı; İYEP’in içeriğini, Türk eğitim sistemine katkısını ve uygulama sırasındaki problemleri, sınıftaki öğrencilerine İYEP uygulanmış olan ve İYEP’te görevli öğretmen görüşlerine göre belirlemek ve bu problemlere ilişkin çözümler sunmaktır. Bu araştırma İYEP’in güçlü taraflarının olması bakımından yararlı olduğunu, fakat geliştirilmesi ve düzenlenmesi gereken taraflarının da olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda araştırmacılar katılımcıların İYEP’e ilişkin görüşlerini; kazanımları kavramamış öğrenciler için bu kazanımlara

ulaşmasını sağlar, faydalı ve verimli bir program, destek çalışması, uygulanabilirlik açısından uygun, yabancı öğrenciler için verimli, birebir ilgilenilemeyen öğrenciler için avantaj, içeriği güzel, akademik olarak geride kalan öğrenciler için fırsat, ikinci sınıfta başlaması daha uygun şekilde ifade ettikleri sonucuna ulaşmışlardır. Buna göre araştırmacılar, öğretmenlerin birçoğunun İYEP uygulamasının faydalı, öğrenciler için bir fırsat ve avantaj içeren bir uygulama olduğunu belirttikleri sonucuna varmışlardır. İYEP ile ilgili alan yazına bakıldığında Dilekçi (2019), Açıl vd. (2021), Özdoğru (2022), Kırnık, vd. (2019) ve Kozikoğlu ve Tosun (2020) yaptıkları araştırmalarda İYEP'in eksik yönlerine rağmen yararlı bir uygulama olduğunu bulmuşlardır.

Araştırmacılar, katılımcıların İYEP'in eğitim- öğretime katkısını; eksikliklerin tespit edilip giderilmesi, öğrencilerle birebir ilgilenme, özgüven ve sosyalleşmeyi geliştirme, akademik başarıyı arttırmakta, bireysel öğrenme, konuların kolaydan başlaması, sınıf seviyesine ulaşılması, psiko- sosyal açıdan öğrenciyi destekleme ve uyum sorunlarını önleme şeklinde ifade ettikleri sonucuna ulaşmışlardır. İlgili alan yazına bakıldığında, Dilekçi (2019), Açıl vd. (2021), Özdoğru (2022), Kırnık, vd. (2019) ve Kozikoğlu ve Tosun (2020) yaptıkları araştırmalarda İYEP uygulamasının konuları pekiştirmesi, birebir öğrenmeye fırsat sağlaması, motivasyonu ve özgüveni arttırması bakımından olumlu özelliklere sahip olduğunu bulmuşlardır. Araştırma sonucu İYEP'in eğitim- öğretime katkısı ve öğrencilere yararlı bir uygulama olması bulgularına ulaşmak İYEP yönergesinin (d) bendinde belirtilmiş olan "Program dâhilindeki öğrencilerden beklenen öğrenme seviyesine erişmesine yardımcı olmak" (MEB, 2018b) ve "Kazanımlara istenilen derecede ulaşamayan öğrencilerin desteklenmesi için uygulanacak olan bir program" tanımını desteklemektedir ve İYEP uygulamasının gayesini gerçekleştirdiğini göstermektedir. Yine araştırma sonucunda öğrencilerde özgüven ve sosyalleşmeyi sağladığı bulgusu İYEP yönergesinin "Sorun çözebilen iletişime ve öğrenmeye açık, öz güven ve sorumluluk sahibi sağlıklı ve mutlu bireylerin yetişmesine imkân sağlayacak" amacına ulaştığını göstermektedir.

Araştırmacılar, katılımcıların İYEP'e öğrenci seçme sürecinde; velilerin göndermek istememeleri, süre yetersizliği, değerlendirme ölçütleri basit ve yetersiz, sonuçların tek tek internete girilmesi, yabancı uyruklu öğrencilerin değerlendirilmesi sıkıntısı, bireysel farklılıklar ve öğrencilerin sınavdan çekinmesi gibi sorunlar yaşadıkları sonucuna ulaşmışlardır. İlgili alan yazına bakıldığında Kozikoğlu ve Tosun (2020) , yaptıkları araştırmada öğretmenlerin İYEP öğrenci seçme ve yerleştirme sürecindeki değerlendirme ölçütlerini yeterli bulmadıklarını, tespit etmişlerdir. Bu bulgu bu araştırmadaki değerlendirme ölçütlerinin basit ve yetersiz olması bulgusuyla örtüşmektedir. Öğrencilerin sınavdan çekinmesi, yabancı öğrencilerin değerlendirilmesinde yaşanan sıkıntı, bireysel farklılıklardan kaynaklanan sorunlar bulgularına daha önceki araştırmalarda rastlanmamıştır.

Araştırmacılar, katılımcıların İYEP uygulamasında yaşanan sorunları, devamsızlık, taşınmalı öğrenci sorunu, öğretmenin gereken hassasiyeti göstermemesi, dersten sonra kurs olması, veli ilgisizliği, veli izin vermemesi, farklı modüldeki öğrencilerin aynı sınıfta öğretim görmesi, uygulama saatlerinin kesin olarak belirlenmesi, süre yetersizliği, hafta içi olması ve yabancı uyruklu öğrencilerle diğer öğrencilerin aynı sınıfta olması şeklinde ifade ettikleri sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmadaki uygulama saatlerinin kesin olarak belirlenmesi (esnek olması gerekir) bulgusuna daha önceki araştırmalarda rastlanmamıştır. İlgili alan yazına bakıldığında Dilekçi (2019), Açıl vd. (2021), Özdoğru (2022), Kırnık, vd. (2019) ve Kozikoğlu ve Tosun (2020) yaptıkları araştırmalarda benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Devamsızlık sorununun en fazla görülen aksaklık olduğu ilgili araştırmalarda bulunan bulgulara göre söylenebilir.

Araştırmacılar, katılımcıların İYEP uygulamasında karşılaşılan sorunların çözümü için; gerektiğinde 2. ve 4. sınıfta da uygulanmalı, ödev ve tekrar kitapları ve hazırlanmalıdır, taşınmalı öğrenciler için koşullar uygun hale getirilmelidir, birleştirilmiş sınıf mantığından kurtulmalı, ders saatleri normal eğitim saatleri içerisinde olmalı, süre arttırılmalı, uygulama saatleri süreç değerlendirmeye yönelik olmalı, uygulama sınıf öğretmeni tarafından yapılmalı, matematik ve Türkçe dersi farklı sınıflarda yapılmalı, veli iletişimi arttırılmalı, hafta sonu yapılmalı, ders eğlenceli uygulamalarla zenginleştirilmeli, öğretmen ücretleri arttırılmalı ve psiko-sosyal destek sağlanmalı gibi önerilerde buldukları sonucuna ulaşmışlardır. İlgili alan yazına bakıldığında, Açıl vd.(2021) kursun hafta sonu yapılmaması sonucuna ulaşmışlardır. Bu araştırmadaki kursun hafta sonu yapılması önerisiyle ters düşmektedir. Yine araştırmada bulunan uygulamanın öncelikle sınıf öğretmeni tarafından yapılması gerektiği bulgusuna daha önce yapılan araştırmalarda rastlanmamıştır. Dilekçi (2019), Açıl vd. (2021), Özdoğru (2022), Kırnık, vd. (2019) ve Kozikoğlu ve Tosun (2020) yaptıkları araştırmalarda uygulamanın daha etkili ve verimli olması için bu araştırma ile benzer bulgulara ulaşmışlardır. Sonuç olarak; araştırma bulgularına göre, İYEP'in öğrenciler için faydalı, verimli bir destek programı olduğu ve programdaki uygulamaların, İYEP yönergesinde belirtilen amaçlara kısmen

ulaşıldığını göstermektedir. Ama bunun yanında elde edilen bulgular İYEP sürecinde öğretmenlerin; öğrenci devamsızlığı, taşınmalı öğrenci, veli ilgisizliği ve iletişimi, yabancı uyruklu öğrenciler, süre yetersizliği, ders sonrası kurs olması, ders ücretleri gibi bazı sorunlarla karşılaştıkları ve bu sorunların giderilmesiyle İYEP'in daha verimli olabileceği düşünülmektedir. Eksiklikler için gerekli çalışmaların Milli Eğitim Bakanlığınca giderilmesinin İYEP uygulamasını daha verimli hale getireceği sonucuna ulaşılabilir.

Araştırmacıların tespit ettiği bulgulara dayanarak öğretmenlere İYEP uygulamasının daha etkili ve verimli olması amacıyla bazı öneriler ortaya koymuşlardır. Bunlar;

- 1- İYEP'in 2. ve 4. sınıflar düzeyinde de uygulanması sağlanmalıdır.
- 2- İYEP uygulamasına dâhil edilen taşıma kapsamındaki öğrenciler için şartlar uygun hale getirilmelidir.
- 3- Program dersleri normal eğitim saatleri içerisinde olmalıdır.
- 4- Uygulama tüm eğitim öğretim yılı içerisinde dağıtılmalı ders saatleri uzatılmalıdır.
- 5- Uygulama birleştirilmiş sınıf mantığından kurtarılmalı ve modüllere göre farklı sınıflar oluşturulmalı, Türkçe ve matematik dersleri farklı sınıflarda yapılmalıdır.
- 6- Ödev ve tekrar kitapları hazırlanmalı, ders eğlenceli materyallerle desteklenmelidir.
- 7- Programa dâhil edilen öğrenci velileri ile daha iyi iletişim kurulmalıdır.
- 8- Öğretmen ücretleri DYK kursunda görev alan öğretmenlerin ücreti gibi artımlı olmalıdır.

KAYNAKÇA

- Açıl, H., Ekinci, A., DüNDAR, M. ve Bilgiç, R. (2021). Sınıf öğretmenlerinin ilkokullarda yetiştirme programına (İYEP) ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(20), 257-277.
- Altun, S. A. (2009). İlköğretim öğrencilerinin akademik başarısızlıklarına ilişkin veli, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 8 (2), 567-586.
- Avluyarı, N. T. (2019). *İlkokullarda yetiştirme programı (iyep)'in öğretmen ve yöneticiler tarafından değerlendirilmesi: Mersin ili Tarsus ilçesi örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aydın Gürler, S. (2020). Fen bilimleri dersinin ilkokullarda yetiştirme programına (İYEP) dâhil edilmesine ilişkin öğretmen görüşleri. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 266-294.
- Aydın, S. ve Yakar, L. (2020). İlkokullarda yetiştirme programında (İYEP) karşılaşılan sorunlar, paydaşlarına olan katkıları ve çözüm önerileri. *Trakya Eğitim Dergisi*, 10(3), 795-814.
- Aydın, A. (2000). Zorunlu temel eğitim uygulaması ve çözüm bekleyen sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8), 98-103.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2021). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi
- Deveci, Ö. ve Aykaç, N. (2019). Temel eğitimde yaşanan sorunları inceleyen çalışmaların değerlendirilmesi: Bir meta-sentez çalışması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 277-301.
- Dilekçi, Ü. (2019). İlkokullarda yetiştirme programına (İYEP) ilişkin öğretmen görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 433-454.
- Ersoy, F. (2019). Fenomenoloji. Saban, A. ve Ersoy, A.(Ed.). *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri*. (81-134). Anı Yayıncılık
- Gençoğlu, C. (2019). Millî bir destekleme ve yetiştirme sistemi modeli: İlkokullarda yetiştirme programı (İYEP). *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 853-881.
- Keskin, M. (2021). *İlkokullarda yetiştirme programının (İYEP) dezavantajlı öğrenciler açısından değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kırnik, D., Susam, E. ve Özbek, R. (2019). İYEP (ilkokullarda yetiştirme programı) uygulamalarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 387-415.
- Kozikoğlu, İ. ve Tosun, Y. (2020). İlkokullarda yetiştirme programına (İYEP) ilişkin öğretmen görüşleri: Nitel bir çözümleme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 53(3), 903-930
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343.
- Özdoğan, M. (2022). İlkokullarda yetiştirme programı'nın (İYEP) değerlendirilmesi. *Bilim Eğitim*

Sanat ve Teknoloji Dergisi, 6(1), 53-63.

Toptaş, V. ve Karaca, E. T. (2019). İlkokullarda yetiştirme programı (İYEP) kapsamındaki matematik derslerini yürüten sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi, Temel Eğitim*, 417-431.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, V. A. ve Kılıç, D. (2020). İlkokullarda yetiştirme programı (İYEP) kurs sürecinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi, *Turkish Studies - Education*, 15(2), 1399-1410.

İnternet Kaynakları

MEB (2018a). İlkokullarda Yetiştirme Programı Uygulama Kılavuzu. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_10/01150934_YYEP_UYGULAMA_KILAVUZU.pdf adresinden 01.11.2022 tarihinde erişildi.

MEB (2018b). İlkokullarda Yetiştirme Programı Yönergesi. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

http://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_09/25181019_YYEP_YYNERGESY.pdf adresinden 01.11.2022 tarihinde erişildi.

MEB (2018c). İlkokullarda Yetiştirme Programı Uygulama Kılavuzu. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

http://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_09/13134503_YYEP_Uygulama_KYlavuzu.pdf adresinden 01.11.2022 tarihinde indirilmiştir.

TEDMEM (2019). Eğitim Değerlendirme Raporu.

<https://tedmem.org/yayin/2018-egitim-degerlendirme-raporu> adresinden 01.11.2022 tarihinde indirilmiştir.

UNICEF, (1989). Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme.

<https://www.unicef.org/turkiye/çocuk-haklarına-dair-sözleşme> adresinden 01.11.2022 tarihinde indirilmiştir.

Makale Geçmişi	<i>Geliş:</i> 29.12.2022	<i>Kabul:</i> 30.05.2023	<i>Yayın:</i> 31.05.2023
-----------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Makale Türü	Araştırma Makalesi
--------------------	--------------------

Önerilen Atıf	Tarhan, B. & Bayar, A. (2023). İlkokullarda yetiştirme programına (İYEP) ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi. <i>Journal of Research in Education and Teaching</i> . 12 (2), ss. 92-.106.
----------------------	--